LATVIJAS ARHĪVI

ĢENERĀLDIREKTORA SLEJA

Latvijas Valsts prezidents Valdis Zatlers 2008. gada 16. janvārī Latvijas Valsts vēstures arhīvā piedalījās grāmatas "Krišjānis Valdemārs. Lietišķā un privātā sarakste" atvēršanas pasākumā un vēstures dokumentu izstādes "Jaunlatvieši" atklāšanā.

Uzrunājot klātesošos, Latvijas Valsts prezidents sacīja:

Šis ir ievērojams notikums ne tikai vēstures speciālistiem, bet arī katram izglītības un kultūras darbiniekam un plašākai sabiedrībai kopumā. Latviešu tautas vēsturē ir bijuši vairāki īpaši nacionālās pašapziņas un sabiedriskās aktivitātes periodi, kas ir būtiski mainījuši mūsu nacionālo pašapziņu un arī mūs pašus. Mēs tos saucam vienkārši par tautas atmodām.

Taču viss sākās ar kultūrvēsturiskiem notikumiem 19. gadsimta vidū. Šis bija skološanās, izglītošanās un latviskās pašapziņas uzplaukuma vilnis. Lai gan tajā laikā netika sapņots par Latvijas valsti, tomēr tieši šie notikumi ir tie, kas faktiski lika pamatus mūsdienu Latvijai.

Jāatceras, ka tieši šajā laikā Baumaņu Kārlis uzrakstīja "Dievs, svētī Latviju!". Krišjānis Valdemārs lika pamatus latviešu jūrniecībai. Krišjānis Barons izveidoja mūsu folkloras mantojuma pamatus, bet Kronvaldu Atis un citi latviešu domas dižgari radīja izglītības centrus. Tieši toreiz mēs visi kā tauta kļuvām vienoti Dziesmu svētkos.

Šogad, kad Latvija svinēs savas neatkarīgās valsts 90. jubileju, tie ideāli, mērķi un vērtības, kas bija 19. gadsimta jaunlatviešiem, ir joprojām aktuāli.

Mūsdienu pasaule globalizējoties kļuvusi it kā plakanāka un vienkāršāka. Mēs dzīvojam patērētāju sabiedrības apstākļos, kad cilvēki valsti sāk uztvert tikai kā pakalpojumu sniedzēju un vērtē, cik labi vai slikti var

saņemt pakalpojumus. Parādījusies pat doma, ka cilvēks valsti, kurā dzīvot, izvēlēsies nevis pēc piederības un dzimtenes sajūtas, bet pēc izdevīguma principa.

Mūsu tautas un mūsu valsts nākotne veidojas skolās. Tur top jauna sabiedrība, un mums ir svarīgi, lai tā nestu tālāk nākotnē mūsu ideālus, lai jaunā paaudze savus mērķus dzīvē balstītu uz mūsu ideāliem un lai viņu mērķi vienmēr saskanētu ar šiem ideāliem. Tikai tā ir iespējama sekmīga Latvijas attīstība. Patriotisms, savas tautas un valsts vēstures zināšanas ir nenovērtējamas vērtības nacionālās pašapziņas veidošanā un nostiprināšanā. Vēlētos pat Latvijas jubilejas gadu pasludināt par Latvijas vēstures apzināšanās gadu. Mūsu vēsture kopā ar valodu un kultūru veido mūsu identitāti.

Valdis Zatlers

Latvijas Valsts prezidents